



ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

РІШЕННЯ

від 28 квітня 2021 р.

№ 78/9

Щодо проекту Закону про страхування
(реєстр. № 5315)

Комітет з питань екологічної політики та природокористування відповідно до предметів відання розглянув проект Закону про страхування (реєстр № 5315 від 29.03.2021 р.), поданий народними депутатами України Гетманцевим Д.О., Аллахвердієвою І.В. та іншими народними депутатами України, і відмічає.

Відповідно до пояснювальної записки, метою прийняття законопроекту є оновлення відносин у сфері страхування, загальних правових засад здійснення діяльності зі страхування, а також визначення повноважень Національного банку України із здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) за діяльністю страховиків відповідно до кращих міжнародних практик, що дозволить забезпечити функціонування ефективного ринку страхових послуг як невід'ємної частини економіки України та належний рівень захищеності клієнтів.

Положеннями законопроекту пропонується:

- 1) удосконалення термінології;
- 2) оновлення підходу до ліцензування страховиків;
- 3) удосконалення вимог до власників істотної участі страховика;
- 4) запровадження нового підходу в регулюванні діяльності осіб, які мають право здійснювати реалізацію страхових та перестрахових продуктів;
- 5) вдосконалення питань корпоративного управління, системи внутрішнього контролю та управління ризиками страховика;
- 6) запровадження нових підходів до необхідного наявного капіталу та вимог до платоспроможності страховика;
- 7) запровадження ефективних процедур виходу страховика з ринку;
- 8) оновлення процедур нагляду.

Крім цього, законопроектом пропонується внести зміни до низки законодавчих актів України, які кореспондують з пропонованими законопроектом положеннями.

Зокрема, зміни вносяться до статей 50 та 60-1 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», якими передбачається виключення норм, що: «Для компенсації шкоди, заподіяної на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду внаслідок стихійних природних явищ чи промислових аварій і катастроф, проводиться обов'язкове державне чи комерційне екологічне страхування заінтересованих підприємств, установ та організацій», а також що: «Посадові особи служби державної охорони природно-заповідного фонду України підлягають обов'язковому державному особистому страхуванню».

Натомість пропонується статтю 50 Закону України «Про природно-заповідний фонд» викласти у такій редакції: «Для компенсації шкоди, заподіяної заінтересованими підприємствами, установами та організаціями на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, за рахунок коштів таких підприємств, установ та організацій можуть укладатися договори страхування відповідальності за шкоду, нанесену пожежами та аваріями території та об'єктам природно-заповідного фонду, за рахунок коштів таких підприємств, установ та організацій».

Слід зазначити, що відповідно до частин першої, четвертої статті 61 Закону України «Про природно-заповідний фонд» служба державної охорони природно-заповідного фонду України має статус правоохоронного органу. Законодавством України забезпечується правовий і соціальний захист посадових осіб служби державної охорони та інших служб, що здійснюють охорону територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

У зв'язку з цим та з урахуванням особливості професійних обов'язків посадових осіб служби державної охорони природно-заповідного фонду України, пов'язаних з ризиком для життя та здоров'я, питання скасування обов'язкового державного особистого страхування таких осіб потребує ґрунтового аналізу та відповідного доопрацювання з метою запровадження рівноцінних або більш сприятливих умов їх соціально-правового захисту.

Змінами до статті 11 Закону України «Про пестициди і агрохімікати» передбачено, що Порядок та умови страхування відповідальності за шкоду, заподіяну життю і здоров'ю фізичних осіб, навколишньому природному середовищу під час зберігання та застосування пестицидів і агрохімікатів можуть визначатися центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, за погодженням з Національним банком України, тобто Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України.

Разом з тим, запропонована редакція «можуть визначатися» дає підстави стверджувати, що центральний орган виконавчої влади діятиме на власний розсуд, що створюватиме для нього дискреційні повноваження.

Зазначене зауваження стосується також аналогічних за змістом змін, які пропонується внести до:

статті 34 Закону України «Про відходи», у яких передбачено, що суб'єкти господарської діяльності, у власності або у користуванні яких є хоча б один

об'єкт поводження з небезпечними відходами, можуть укласти договори страхування, а Порядок та умови страхування відповідальності за шкоду, яка може бути заподіяна аваріями на об'єктах у власності або у користуванні яких є хоча б один об'єкт поводження з небезпечними відходами, можуть визначатися центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища;

статті 39 Закону України «Про нафту і газ»: «можуть укласти договори страхування» та «можуть визначатися центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, в нафтогазовому комплексі, у сфері промислової безпеки та державного гірничого нагляду, за погодженням з Національним банком України»;

статті 8 Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки»: «Порядок та умови такого страхування можуть визначатися центральними органами виконавчої влади у сфері діяльності, пов'язаної з об'єктами підвищеної небезпеки, за погодження з Національним банком України».

З огляду на викладене наведені положення законопроекту потребують доопрацювання.

Державною службою фінансового моніторингу України законопроект підтримується за умови його доопрацювання.

Міністерство охорони здоров'я України зазначило, що законопроект потребує доопрацювання.

Міністерство юстиції України висловило до законопроекту чисельні зауваження.

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку зазначило, що законопроект може бути підтриманий з подальшим врахуванням наданих зауважень.

Під час обговорення законопроекту, народними депутатами України – членами Комітету висловлено пропозицію щодо необхідності вилучення словосполучень «аварії екологічного» та «екологічного страхування» із тексту законопроекту реєстр. № 5315.

За результатами розгляду Комітет **в и р і ш и в:**

1. Рекомендувати Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики внести пропозицію до Верховної Ради України проект Закону про страхування (реєстр № 5315 від 29.03.2021 р.), поданий народними депутатами України Гетманцевим Д.О., Аллахвердієвою І.В. та іншими народними депутатами України, направити на доопрацювання.

2. Рішення направити до Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО